

Vaše značka MZDR 46771/2017-2/OPR
Sp. zn. 20/2017/VOP/MLU
Č. j. KVOP-36811/2017
Datum 28. listopadu 2017

Vážený pan
JUDr. Ing. Miloslav Ludvík, MBA
ministr
Ministerstvo zdravotnictví
Palackého nám. 4
128 01 Praha 2

Vážený pane ministře,

dopisem ze dne 19. září tohoto roku jsem Vás informovala o provedení systematické návštěvy v Psychiatrické nemocnici Kosmonosy a o učiněných zjištěních. V souladu s § 21a odst. 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, jsem vyzvala k vyjádření ke zprávě o návštěvě nejen nemocnici, ale také Vás, respektive ministerstvo jakožto zřizovatele, a to k několika problémům. Zaslala jsem Vám celou zprávu a konkrétně Vás požádala o vyjádření ke zvýšené potřebě volat do nemocnice Policii České republiky za účelem asistence při zvládnání pacientů s problémovým chováním souvisejícím s nemocí a k dlouhé aplikaci omezovacích prostředků patrně v důsledku obav personálu, že při stávajícím počtu na směně by jinak pacienta nezvládli. Upozornila jsem, že konkrétně Psychiatrická nemocnice Kosmonosy musí s ohledem na stav budov, ve kterých funguje, dlouhodobě vynakládat značné prostředky právě do opravy budov, ačkoli jsou peníze zároveň zapotřebí pro zajištění především ošetrovatelského personálu, kterého je nyní po mém soudu v zařízení nedostatek (s přihlédnutím k cílové skupině a prostředí, ve kterém se péče poskytuje). Vysvětlila jsem, že tato zjištění nemají obdoby ve srovnání s ostatními nyní navštívenými psychiatrickými nemocnicemi.

K mé výzvě jste se vyjádřil dopisem ze dne 25. října, za což Vám děkuji. Z Vašeho vyjádření jsem vyrozuměla, že ministerstvo s psychiatrickou nemocnicí mou zprávu a navržená opatření k nápravě řešilo. Uvádíte, že převážná většina navrhovaných opatření je ve stavu plnění nebo již byla splněna. Zároveň máte povědomí o tom, že k některým opatřením nemocnice zaujala nesouhlasné odborné stanovisko. Dále jste mi sdělil, že Psychiatrická nemocnice Kosmonosy má kladný výsledek hospodaření, nicméně nestačí to k financování všech nutných investic. Například rozpočet jen na rekonstrukci pavilonu A (či A16) požaduje více než dvojnásobek částky, kterou k srpnu 2017 vykazoval Fond reprodukce majetku.

Tímto dopisem Vás chci, pane ministře, informovat o stavu komunikace s Psychiatrickou nemocnicí Kosmonosy a požádat o Vaše dodatečné vyjádření.

Vyjádření psychiatrické nemocnice (ze dne 11. října tohoto roku) ke zprávě ze systematické návštěvy jsem zatím nemohla zhodnotit tak, jak to zákon o veřejném ochránci práv nyní předpokládá. V řadě bodů je vyjádření buď velmi stručné, nebo neobsahuje sdělení o tom, jaké opatření bylo nebo bude přijato. Proto jsem vyzvala ředitelku nemocnice k doplnění vyjádření a konkrétně jsem vysvětlila, co u celkem 15 opatření ještě schází za informací. Mimo jiné bylo dosud vyjádření neúplné k tématu podmínek pro péči ošetrovatelského personálu o pacienty s rizikem agrese a v omezení

tak, aby jednak mohl zajišťovat všechny vnitřními předpisy předepsané úrovně dohledu a aby nedocházelo k delšímu omezování pacientů, než je nezbytně nutné s ohledem na jejich aktuální zdravotní stav. Rovněž nemám informace o tom, jak se měla zlepšit bezpečnostní situace konkrétně na oddělení A16.

Pokud jde o Vaše vyjádření, rovněž pro jeho zhodnocení potřebuji doplnění. Zprvte jste se zatím zdržel komentáře k problému nedostatku ošetrovatelského personálu a souvisejícího častého využívání pomoci policistů ke zvládnutí pacientů ve stavu ataky nemoci.¹ Zadruhé, vyjádřete se, prosím, zda ministerstvo jako zřizovatel v letech 2016 a 2017 přispělo nemocnici na probíhající stavební úpravy, a pokud ano, pak v jaké výši, a zda nějak přispěje v roce 2018. Vaše vyjádření očekávám do 31. 12. 2017.

Až na základě doplnění ze strany psychiatrické nemocnice a ministerstva budu hodnotit, zda jsou vyjádření dostatečná, a případně zvažovat další postup, jak to předepisuje § 21a odst. 4 zákona o veřejném ochránci práv.²

Zjištění učiněná při návštěvě dokládají opodstatněnost mých připomínek k návrhu nového metodického pokynu k používání omezovacích prostředků, které jsem naposled předložila náměstkovi prof. MUDr. Romanu Prymulovi, CSc., Ph.D., dopisem ze dne 7. srpna 2017. **Dovoluji si podotknout, že k němu stále očekávám vyjádření.**

Vážený pane ministře, závěrem dopisu Vás chci ujistit, že v rámci své působnosti a možností činím maximum pro to, abych resort zdravotnictví podpořila k přijetí koncepčního přístupu ke snižování potřeby využívat restriktivní opatření poskytovateli zdravotních služeb, a tím i respektování práv pacientů a zdravotníků. Nabízím expertní poznatky a argumenty, soustavně vedu dialog s představiteli psychiatrických nemocnic, organizuji školení a informuji veřejnost o výsledcích monitoringu. V zákoně o veřejném ochránci práv nenacházím zakotvení nástrojů na podporu Ministerstva zdravotnictví při sestavování rozpočtu nebo jednání o něm. Spadá do působnosti ministerstva jako ústředního orgánu státní správy řešit aktuální otázky zdravotních služeb obecně a poskytovatelů v přímé řídicí působnosti zvláště a předkládat podklady potřebné pro sestavení návrhu státního rozpočtu republiky.

Děkuji za dosavadní spolupráci a jsem s pozdravem

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

Přílohy

Dopis ředitelce Psychiatrické nemocnice Kosmonosy z 13. listopadu 2017

Dopis náměstkovi prof. MUDr. Romanu Prymulovi, CSc., Ph.D., ze dne 7. srpna 2017

1 Rozbor role policie v Psychiatrické nemocnici Kosmonosy je v kapitole 18 mé zprávy. Doporučila jsem zajistit vhodné podmínky pro to, aby personál zvládal péči o agresivní pacienty bez nutnosti asistence Policie České republiky, a to navýšením počtů mužského zdravotnického personálu v zařízení. Doplnující informace jsou rovněž v kapitole 14.1 a 15.1.1.

2 „Shledá-li ochránce jejich vyjádření dostatečnými, zařízení, popřípadě jeho zřizovatele nebo příslušné úřady o tom vyrozumí. Jinak ochránce po obdržení vyjádření nebo po marném uplynutí lhůty může postupovat obdobně podle § 20 odst. 2.“ To znamená vyrozumět nadřízený úřad nebo vládu, případně také veřejnost.